

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
7 Novembre st. v.
19 Novembre st. n.

Ese in fie-care dumineca.
Redacțiunea în
Közép-utca nr. 395.

Nr. 45.

ANUL XVIII.
1882.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România 25 lei.

Bărbatul nevestei frumoase.

— Novelă. —

(Urmare.)

O bănuieală grozavă i apăsă crerii. Ore nu l'a înșelat nevesta? Și ca să-și potă răspunde la acesta întrebare, își adună toate probele pro și contra. Unele din ele scutiau cu deplină ncredere caracterul nepătat al nevestei sale, căci i improspătau în aducerea aminte atâte mominte drăgălașe, atâte farmeci gingașe, cu cari ea l'au impresorat. Nu! Ea nu e vinovată! — își dicea atunci și se liniștia.

Dar numai pe timp scurt. Căci atunci urmau niște probe, cari i stărniau nencrederea cea mai mare. Își aducea aminte de unele întâmplări, cari i s'guduiră cu totul liniștea. Nu mai putea să se ncredă. Schinteia gelosiei s'a aprins și nu mai eră puțință să se stingă.

Bietul om nu mai avea odihnă. Ziua fugia dintr'un loc în altul, noptea nu putea dormi. Și cu cât timpul trecea, cu atât zăpăcela lui se măria.

El se credea cădută în o stare ridiculă și supunea, că totă lumea știe acesta. Se feriă dar de oameni, de și doria din adâncul sufletului să-și potă împărtăși cuiva taina înfricoșată.

Dar nu eră un suflet de om, în care să se ncredă. El nu avea prieteni. Cei ce viniau la casă, nu erau amicii lui, ci ai nevestei sale. Cum să se plângă lor, când tocmai pe dânsii i bănuia?!

Lipsit dară cu totul de o inimă sinceră, dânsul află mai cu minte să tacă, să nu dică nimenuia nici o vorbă, cu atât mai puțin nevestei sale; ci să petrecă cu luare aminte purtarea ei, ca astfel să se convingă despre adevăr ș-apoi să facă ce va socoti mai cu scop.

Urmând acestei hotăriri, se puse așa dicând la pândă, urmărind cu mare băgare de seamă tot pașul și tot cuvântul nevestei sale. Și din ce în ce se convingea mai mult, că presupunerea nu l'a înșelat, el este trădat.

Vedea cum drăgănările de odinioară din partea soției sale dispărură cu totul, făcând loc unei reciri, care deveni în urmă un dispreț. Esperia, cum ea nu se mai interesă de el, cum îl trată din zi în zi cu lipsă tot mai mare de cruțare. Dar în același timp observă, cum ea își desvoltă toate farmecile pentru amicii cari viniau la casă. Toți se bucurau de câte un favor al ei, numai pentru dânsul n'avea ea nici o vorbă de iubire; toți aveau oșez-cari drepturi, numai el n'avea nici unul, afară d'a cea d'a plăti socotelile nevestei sale.

Acosta esperință durerosă strinse rău inima lui,

dar suferi 'n tăcere și așteptă privilegiul bun spre a trezni trădarea „ne mai pomenită”.

*

Într'una din zile nevesta lui, rentorcându-se dela oraș, se culcă îndată în pat și trâmise după medic, căci se bolnăvi grabnic.

Bărbatul, carele o iubiă cu tot focul inimei sale, se spăria grozav și așteptă cu nerăbdare sosirea medicului. Spre norocire acela eră acasă, când trăsura sosi la el, astfel nu peste mult vini.

Eră un medic tiner, nu de mult așeșat în acel oraș, carele își și câștigase un numer mare de pacienți. Eră un fel de bon ton în familiile de frunte a-l avé pe dânsul medic de casă.

După ce medicul făcu diagnosa, bărbatul spăriat numai decât îl întrebă, decă bola e periculoasă ori ba?

Acela îl mângăia, că nu este tocmai pericol, dar pôte să urmeze, de cumva răul nu se va stinge din rădăcină. Mijlocul cel mai bun, spre a-l stinge, eră d'a întrebuiință vr'o baie. Sesonul tocmai începea.

Bărbatul spăriat decât asigură pe soția sa, că îndată-ce i va fi mai bine, va puté să o ducă la băi. Acosta promisiune făcu așa înriurire binefăcătoare asupra nevestei, încât a două zi ea se și sculă din pat și merse la oraș a-și face pregătirile, adeca a-și comandă câteva toalete noué pentru baie.

Ziua ficsată pentru plecare sosi 'n curând. Dar ce neplăcere! Bărbatul tocmai în săptămâna aceea avea niște lucruri foarte importante, pe cari nu le putea încredința altuia.

Propuse dară nevestei sale ca să amâne plecarea, căci este împedecat s'o însoțescă.

Ea însă i respunse, că nu o pôte amână, pentru a făcut toate pregătirile, și decă dânsul nu o va puté petrece, totuș nu va merge singură, căci ș-o amică se duce tot la acea baie.

El, știind-o bolnavă, nu cuteză s'o mai rețină, ci se 'nvoi, promițând, că 'ndată ce-l va iertă timpul, va merge și dânsul s'o cerceteze.

Domna plecă dară la baie, el o petrecu până la stațiunea cea mai de aproape a calei ferate. Acolo se despărțiră. Trenul șueră și el se rentorse acasă.

Dar încă pân' a nu sosi acasă, dânsul fu cuprins ierăș de o neliniște. Schinteia gelosiei se aprinse de nou în internul seu, căci pe acelaș tren cu care merse nevesta lui, zări și pe unul din amicii — ei.

I-ar fi plăcut să plece și el cu trenul cel mai de aproape după soția sa, însă afacerile nu-l lăsau. Decise dară, că îndată ce i va fi cu puțință, va plecă și el.

La o săptămână își și realiză dorința. Sosi sera la băile unde se află și nevêsta sa.

Nu-i scrise înainte cã va merge, pentru ca sã-i facã surprindere, și — spunând adevêrul — pentru ca sã se pôtã convinge de portarea ei.

Sosind, nu trase la otelul în care erã și dênsa, ci în altul. Și de acolo merse pe jos, cu pëlêria trasã pe ochi, pânã la otelul ei, ca sã-și începã pândirea.

Sunete de musicã i strãbãturã la auð de acolo. Sigur cutare bal! — își dicea el. Așã darã ea, în loc de a face curã, dantêzã.

Dar sosit aprôpe, se convinse, cã nu-i bal, ci serenadã. Musica cântã la o ferestã. Hah! cineva dã serenadã nevêstei sale. Se apropiã sã se convingã.

Nu departe de ferestã se aflau mai mulți ênși, cari ascultau musica.

El întrebã pe unul :

— Cui se face serenada asta ?

— Unei nevêste frumoșe.

— Dar cum se numeșce ea ?

— Ce-ți pasã dtale ?

— Mi-ar plãcã sã șciu.

— Pune-ți poftã 'n cuiu !

Vêdând, cã cu omul acesta nu o scôte la cale, se apropiã de altul, care erã mai bêtrân și-i dise :

— Domnule, eu tocmai acuma am sosit. Binevoieșce a-mi spune, cui se face acêsta serenadã ?

— Unei nevêste, care a scos din minte pe toți bărbații cari petrec aici. Dênsa e soția unui avocat din . . .

Și el numi satul în care ședea eroul povestirii nôstre.

Bietul Cucandêu se cutremurã.

— Va sã dicã, femeia acêsta e cochetã ? — întrebã apoi el.

— Și încã pânã la ce grad ! E un scandal.

Cucandêu mai cã amezã.

Și strãinul urmã :

— Eu me mir de bãrbatul seu, cã cum a putut-o lãsã singurã. Îl compãtimeșc din suflet.

— De ce-l compãtimeșci ? — dise atunci un domn carele stetea aprôpe și auðise conversațiunea lor. Un astfel de om nu este vrednic de compãtimire. El ênsuș ș-a pricinuit sôrtea. La ce s'a însurat, decã nu-i harnic sã fie stãpân în casa sa, ci-și lasã muierea în voia ei ? !

— Dar decã femeia e bolnavã și trebuie sã vinã la bãi ? ! — observã Cucandêu.

— Bolnavã ? — rise acelaș domn. Da, are bôla d'a-și pãcãli bãrbatul.

Și atunci mai mulți din tinerii, cari ascultarã musica, se apropiarã de ei. Aceia erau veseli, glumiau și rideau.

— Așã darã Alfred a triumfat, — dise unul.

— Cum ? — întrebã altul.

— Nevêsta frumoșã a primit curtenirea lui.

— Și ?

— Mãnã vor face dimpreunã o excursinne pânã la ruine.

— Sërmanul bãrbat !

— Ba prost !

La aceste cuvinte Cucandêu, pe care deja îl trecurã niște sudori reci, se aprinse de mânîe și întorcându-se cãtrã tinerul care grãi în urmã, i dise :

— Cum cutezi dta sã blamezi pe un om, care nu ț-a fãcut nici un rêu ?

— Eu nu-l blamez, ci-i dau numai numirea care i se cuvine.

— Pãstrêzã-o pentru dta ! — i rêsponse Cucandêu.

La aceste cuvinte, tinerul își innãlțã capul și mësuraud pe Cucandêu, îl întrebã :

— Cine ești dta ?

— Eu sânt bãrbatul despre care ai vorbit.

Acêsta descoperire produse uimire generalã.

Dupã pausã de cãteva secunde, tinerul reluã :

— Așã darã vei șci ce ț-i datoria.

— De bunã sêmã nu voi cere svatul dtale.

Tinerul își scôse un bilet de vizitã și dându-l lui Cucandêu, i dise :

— Deminêța la 9 ôre voi așteptã secundanții dtale.

Și dupã aceste vorbe se depãrtã.

Cucandêu stetea uimit. Când el dise tinerului, cã nu va cere svatul aceluia spre a-și face datoria, înțelese, cã va șci cum sã procedã fațã de nevêsta sa. Dar ietã, cã acela gândi cu totul alt ceva.

Va sã dicã nu numai tradat, ci și espus eventualității unui duel !

Dar a se retrage nu mai putea, cãci atunci ajungea și de batjocurã, ceea ce dore pe ori și cine mai mult decã atacul cel mai aspru.

Rugã darã pe cei doi cu cari începũ a conversa, ca sã-i fie secundanți, cãci el nu cunoșce pe nimene. Aceia primirã.

Încã în ðiua urmãtoare duelul se fãcũ în o pãdure din apropiare. Cucandêu cãpêtã o ranã la picior, încãt trebui sã se culce. Potrivnicul seu scãpã neatins.

Nevêsta nu șcîea nimica despre cele întêmplãte ; ba ea nu aflase nici aceea, cã bãrbatul ei venise la aceleși bãi, cãci el rugã pe toți a nu divulgã secretul acesta, și ênsuși scrise un nume fals în lista ôșpeților.

Și fiind cã dênsa nici nu visã de presința bãrbatului, își petrecea lumea albã, dar neuitãnd a serie lui acasã cã-și face cura regulat, deci sã-i mai trãmîtã niște parale.

Înr'aceste bãrbatul zãcea în otel, suferind dureri destul de grele și fãcea planuri, cum sã-și restabileșcã onôrea pêtatã, cum sã-și pedepsêscã soția, care într'atãta l'a necinstit !

Și cum meditã așã în patul de durere, deodatã auði pe stradã un șgomot produs de durãirea unei trãsuri. Își aredicã iute capul sã vêdã cine trece ?

În trãsurã ședea un tiner și o nevêstã. Tinerul mânã ênsuș caii de sãnge nobil. Vizitiul ședea din apoi.

El recunoscũ nevêsta și cãdũ în pat.

Dênsa erã soția lui.

(Va urmã.)

Iosif Vulcan.

Femeia Romãnã

dupã cãntecele populare:

— Conferințã ținutã la Societatea „Concordia Romãnã“ din Bucureșci, la 5/17 decembre 1881. —

(Încheiere.)

XII.

Dar nu aci se 'ncheie șirul darurilor, șirul virtuților ce împodobese pe femeia romãnã care, ca femeie mai ântãiu de tôte, hãrnicia trebuie sã fie cea dintãiu a ei podobã.

Ca fêtã, Romãnul ne spune cã Romãncele, afarã de

Vorbitóre, cântãtoare
Și de suflet iubitóre,

mai sânt ,și de pânzi înălbitore*, ier ca soție, vędend'o,
nu se pôte opri de a-i admiră hărnicia :

Ietă mândra de pe vale,
Cu rochița în paftale!

Ea alergă 'n fuga mare,
Seceră orz de prândare
Și-l usucă 'ntr'o căldare.
Până un copil se sugă,
Se asvêriă ca vêrlugă
Și rășneșce tot în fugă.
Într'o clipă ea frământă,
Se roșeșce, se 'nferbentă
Și de bucurie cântă.

Da, dómnelor și domnilor! dęnsa muncind, cântă
de bucurie; cea mai netăgaduită mărturie, că nu mun-
ca i este urită, ci lenea. Ier decă vreți să cunõeșceți
vieța ei de fie-care ți, ne-o spune singură :

De cu diuă mătur casa,
Aprind focul, gătesc męsa,
Aduc apă din fântână
Și furca n'o las din mână.
Lau copilul, i dau țigă
Și mulg vaca la porțiță.

Di Alecsandri insoțeșce aceste versuri de următo-
rele rënduri :

„Un călător străin ęice în relația voiagiului seu
prin țerile nōstre, că nu cunõeșce pe lume femeii mai
harnice ca nevetele romănce; și în adevêr, decă vom
ține semă de tot lucrul care-l fac ele, afară de lucrul
pământului, vom împărtăși lesne opinia călătorului
străin.

„Nevestă romăncă ține casa, creșce copiii, face de
măncat bărbatului și il duce la câmp în ori ce depăr-
tare s'ar găsi, mulge vaca, ingrigeșce de grădină, de
vite, de paseri, etc., țese pânza trebuitore pentru îm-
brăcăminte fa miliei, stringe cânepa, o topeșce, o bate,
o preface în călți, o torce, o țese; apoi pânza o ghi-
leșce, etc., și în vremea asta ea mai face și boierescul,
seceră, prășeșce cu copilul ei de țigă alături. Copilașul
e ascuns sub o tufă de brusture, la ręcōre, și plănge;
mama lui alergă de-l hrăneșce, apoi ier se apucă de
lucru în câmp; sub arșița sōrelui.

„Și cu tōte aceste nevetele romănce sânt vesele,
glumete și totdeuna gata la ori-ce trebă. Soiul lor este
frumos, însă frumusețile lor se perd de timpuriu, din
causa lucrului greu al pământului*.

XIII.

Și în tōte momentele vieții sale, în mijlocul tutu-
ror grelelor îndeletniciri ale ei, dęnsa nu uită aceea ce
o clipă măcar ori-care femeie romăncă nu trebuie să
uite : că adeca ea este Romăncă. Am vędut vitejia ei,
iubirea ei de țeră. Sę vedem acum cât de adănc este
înrădęcinat în inima ei simțul de naționalitate.

Ietă ce ęice ea Romănului care geme apęsat sub
jugul străinului :

Fă, hădiță, pētra 'n ęece,
La ęst mal curęnd d'ei trece,
Că sântem de nēm Romănc,
Nu sântem de nēm pągănc.
Despică Dunărea 'n două,
Sę facem dragoste nōuē;
Colea 'n umbra ęstor nuci

Pe brațe-mi sę mi te culci,
Sę facem dragoste dulci.

S'ascultăm însă cum se plănge Romănu 'ndrăgostit
că puiculița l'a urit, de când lăcomia cea fără sațiu a
unor vecini l'a făcut să trecă, cu casă și moșie, sub
stăpânirea străină :

Drag mi-a fost drumu-'ntr'a-cōce
Și n'am pentru cine-l face.
Puiculița ce-am iubit
Țice că m'am moscălit.
Și-mi vorbeșce dușmăneșce
De pe mal când me priveșce.
Și-mi tot ęice : „Fugi departe,
Că de mine tu n'ai parte!
Când erai Romănc curat,
Sufletul meu ți l'am dat,
Dar de când te-ai căzăcit
Ești ca dracul de urit*.

Dar ietă cum își vęrsă jalea și Romăncă pe care
sōrta a ursit'o sę-și mănănce amarul cu un străin :

... de când m'am măritat
Cu-un Moscal din cela sat,
...
Inima-mi e cu lacată.
Când aș descuiă-odată,
Ar cunõeșce lumea tōtă,
Cât amar și cât venin
Bea inima la străin!

Auđiți adevêrata voce a naționalității! Deci, ori
când voim ca ea să ne desmierde auđul și să ne in-
veselēscă inima, s'o căutăm, dómnelor și domnilor, în
inima femeii romăne, ier nu în multe din gazetele ce
dălnic ne asurđesc urechile, căci numai femeia romăncă,
care în cursul atător vęcuri ne-a păstrat dulcea limbă
strămoșeșcă, ne-a păstrat Romăni, a fost este și veci-
nic va fi scutul naționalității nōstre! Numai ea gră-
ieșce și va grăi pe limba străbunilor, în timp ce soțul
ei devine, sęu pôte va deveni din nenorocire, peste
munți, Ungur ori Sas; peste Prut, Moscal, Rus, Ca-
zac; peste Dunăre, Sêrb ori Bulgar; la Pind, Turc,
Grec ori Albanez; ier la noi în Țeră, Dumneđeu sę ne
ferēscă, Francez, Nēmț ori, ceea ce e și mai rēu, Ov-
reiu leșesc căci, Dōmne! mulți s'au mai jidovit pân'
acum, decă nu prin limbă, cel puțin prin obiceiuri!
Lor dar, femeilor romăne, li se cuvine tōtă recunoș-
cința patriei și națiunii romăne!

XIV.

După cum am vędut, tōte darurile cele mai fru-
mōse, trupeșci, și cele mai nobile, sufleteșci, sânt po-
dōbele cele scumpe ale femeii romăne care n'are alta
avere de cât „dulce sărutat*"

Și dulci pōme de măncat :
Dōuē mere 'n umbră cōpte,
Cu isvōre dulci de lapte,
Care sōre n'a vędut
Și vântul nu le-a bătut ;
Rotunđele amēndōuē
Și spēlate tot cu rōuă,
Tot cu rōuă de pe flori,
Culēsă la cântători.

Și de multe ori, în ęile de grele nevoi, „numai
ochi de plâns, și un suflet de dor aprins*.

Dar nu e d'ajuns ore să aibă cineva numai chipul și inima, frumusețea și virtuțile ei, pentru ca să fie cel mai avut dintre oameni? Deci, femeia română e cea mai avută din lume! Darurile ei sunt neprețuite și nepertitoare comori! Să ne silim dar toți a 'nvêta s'o prețuim după cum merită!

Acosta, dómnelor și domnilor, este femeia română, nu după cum ne-au descris'o și ne-o descriu cei propocșiți cu carte multă, cari ori n'au vêdut'o nici odată, ori abia au putut s'o cunoscă — — ci după cum ne-o descrie poporul român în cântecele sale, acosta oglindă fidelă a inimei lui; după cum ne-o descriu fiul și tatăl ei, iubitul și soțul ei, acela care-și mânâncă „pânea și sarea p'un taler” cu dênșă, acela care, născut din ea, trăiește și móre lângă ea,

Stringënd-o la pept cu foc,
Sê-i tot fie de noroc!

Iuliu I. Roșca.

Anticități din Bucovina.

III.

Monumente de pictură.

Monumentele cele mai interesante sânt cele de pictură. Cine au fost pictorii lor, nu ne șice dl Vickenhauser. Dară e sigur, că între dênșii unii au fost Români. În strinsă legătură cu pictură stă și știința cosmumelor. Relațiunile, ce vom da, vor fi nu un mic adaus la astă știință ignorată de totul de Români.

1) Tetraevangeliul din mănăstirea Homorei, care în zilele din urmă a fost studiat mai de aprópe de pictorul bucovinean Ep. Bucevschi. Despre asta am raportat mai nainte în „Familia”. Aicia dăm studiul dlui Vickenhauser. Tetraevangeliul e scris în limba slavonă eclesiastică; scrisórea e ca în asemenea cărți mănăstirești din Putna și Sucevița, mare, chiară și frumoasă. La începutul fieșce-cărui evangeliu se află semne colorate, mari și cu câte o iconă a evangelistului respectiv; iconă a cincia, cea din urmă, representă pe Ștefan cel mare, cum el ingenunchiând predă cartea sa cu amëndouă mânilor Pre-curatei fecióre, ce șede cu pruncul Isus pe un scann pompos. Ștefan pórtă îmbrăcăminte înguste, botnicuțe roșie și o mântă-jumătate din materie bogată, fără mâneci și pe pept deschisă, tivită cu blână. Statura lui este, cum e și după tradiție, îndesată. (Ștefan adeca a fost mic de statură (f. 11), cum și s'a documentat într'a 23 sept. la ocașiunea deschiderii mormântului lui la Putna, dară mare la minte). Fața e plină și mustăciósă. De desubtul corónei cu cincă țepușe cade un păr blond pe spinare. Lângă iconă stă scris în limba slavonă eclesiastică așa: „Onorificul (blagocestivii) întru Cristos iubitorul Țar, Io Ștefan Voevoda, Hospodar al țerii Moldo-Vlachia, a dat și a lăsat să scrie tetraevangeliul acesta cu mâna eromonachului Nicodim”. „Și el l'a dat mănăstirii dela Homor pentru sufletul seu, pentru părintii lui și pentru copiii lui atunci, când a fost popa Gerondie Egumên”. Scrisórea frumoasă e legată în table de argint inaurit cu fel de fel de impletituri pe spate. Pe fața de nainte a coperemântului (cu patru srecățuri de cristal) e inviarea lui Cristos, pe fața dinapoia repausarea s. fecióre. Inscriptiunea slavonă eclesiastică de pe coperemânt sună: „Io Ștefan Vv. din mila lui Dđeu hospodar al țerii Moldovei, fiul lui Bogdan Vv., a ferecat acest evangeliu în mănăstirea Homorului la a. 6995/1487 Nov. 20* (f. 20).

O notiță posterióră în tetraevangeliu, care de altmintrelea stă în scrisórea, modul scrierii și limba slavonă eclesiastică pe picior tare slabe, sună astfel:

„Eră la a. 46 peste 7000 (1538) în zilele lui Petru Vv., când Sultanul intră cu totă puterea țerilor ostice, cu Tătari și Ungrovlachi în acosta șercă țără. Peste totă țera se respândi frică și teróre și noi călugării din Homor am trimis în terórea astă vinită asupra țerii tetraevangeliul acesta în țera unгурescă la castelul Ciceu. Și s'a întemplat, că Domnitoriul țerii Petru Vv. a părăsit castelul seu (Suceva). El intră în țera unгурescă, vini la castelul seu Ciceu, găsi acolo tetraevangeliul, il luă în mâna lui și-l tinu la sine, cât timp stătu în castelul Ciceu. Și atunci încă când se duse în țera turcescă, luă cu sine tetraevangeliul acesta la orașul Sultanului și-l tinu acolo în mâna lui. Dară nu trecu mult timp, că a fost în țera turcescă. Se milostivi muma cea precurată și i dedu ier corónă domnitorilor, spre a fi ieră hospodar al țerii Moldovei și al creștinilor. El vini din Turcia, luă sceptrul țerii Moldovei, adeca stégul, vini sântos în castelul seu renumit, reședința lui Suceva și dedu s. tetraevangeliu mănăstirii sante din Homor pentru sufletul seu și pentru sufletul părintilor sei (lui Ștefan cel Bêtrân Vv.) „Atunci a fost egumen Paisie, și eră trimis de dênșul* (f. 18).

A doua notiță sună așa: „La anul 7162 (1654) vini omul (muj) Chmelenski cu Cozaci în țera Moldovei la castelul Sucevei: căci Chmelinski eră ginerele lui Vasile Vv. Și el vini cu o armată, spre a luă pe principesa din castel. Atunci devastaseră Cozaci biserica și mănăstirea Homorului și amblau tare dușmănos (vojerali) cu ele. Mănăstirea avuse fel de fel de odóre, de marfe și nimică din lóte aceste a rēmas mănăstirii. S'a și întemplat atunci că Cozaci au luat acest tetraevangeliu. Cu ajutoriul lui Dđeu însē am venit noi cu armata noastră și cu principele Georgiu Rákóczi din Ardeal. Vini la luptă cu Cozaci și armata unгурescă i luă lucrurile. Tetraevangeliul acesta vini în mânilor generalului superior Kemény János, de la care Noi Georgiu Ștefan, din mila lui Dđeu hospodar al țerii Moldovei l'am rescumperat. Și Noi ni-am miluit și am dat acest tetraevangeliu mănăstirii din Homor, ca să fie dela Noi spre amintire și o ajutorință, când ar fi de trebuință, spre iertarea păcatelor”. Și când il rescumperasem eră anul dela Adam 7165 (1657), luna sept. 25* (f. 29).

2) Portretul lui Ștefan cel mare din mănăstirea Petráuților. „Pe pãretele opus de iconostas se află zugrăvită dedicarea bisericei. Pe un scaun pompos cu un dos rotund șede Mântuitorul, stânga e rădmătată pe evangeliul închis, ieră drępta redicată bine cuvântând. Lângă dênșul stă un apostol, de sigur s. Petru, care presintă Mântuitorului pe ctitoriul bisericei, pe Ștefan cel Bêtrân. Ștefan cu față fără barbă și plină (f. 79), plete lungi de desubtul corónei cu 5 țepușe aternă pe spate. El pórtă o manta bizantină roșatecă de materie de aur cu mărgele bogat decorată. În mâna stângă ține biserica, prezentându-o lui Isus și mâna dręptă rēdicând ca cum ar arētă dedicația. Dómna lui Ștefan pune mâna pe capul fiicei, ce stă dinaintea ei, pe când o a două fiică i urmază. Ea pórtă o corónă decorată cu o pētră scumpă pe frunte, de desubtul căreia cade o batistă pe spate. Mantauă roșie de stofă de aur cu guler negru și ornată avut cu șiruri de mergele, fără mâneci, așa încât se vede straiul de desubt, întretesut cu aur, pe carele il încheie la încheiăturile mânilor și șiruri de mărgele. Fetișórele pórtă asemenea mumei îmbrăcăminte decorat bogat cu mărgele, șiruri de mărgele la încheieturi la mâni și cercei* (f. 80).

3) Pe un patrachil din mănăstirea Petráuților, lucru bizantin, după cum documentă inscripțiunea de pe dênșul: „Io Stephanus Voevoda și Kira (Dmna) Maria* (f. 79), se află portretul lui Ștefan cel mare și Dómnei lui Maria. Brodăria mantalelor e de aur și de argint,

Din „Catastihul Dracului“.

La pictor.

Dónna : Rogu-te, d'omnule, fă-mi portretul, dar așa ca să nu me cunoscă bărbatul, căci vreau să-i fac o surprindere.

Icóna familiară.

Străinul : Ce fel de icónă e acesta de pe părete ?
Bucătărăsa : O veche icónă familiară.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Grigitóre de bolnavi.

— Avem onóre a vorbi cu dl director al spitalului ?
— Stau la dispozițiunea dv., onorabile dame.
— Noi am dorí s'ajungem grigitóre de bolnavi și anume de aceia, cari făcură progres mare în stadiul de reconvașență.

Itzig călare.

— E bine, Itzig, cum îți place calul meu ? Așá dară că-i bun de călărit ? !
— F—f—f—ór—te—te—te bu—bu—bu—bu—n !

fețele în mătășă și amândoi poartă corone pe cap. Ștefan, blond și fără barbă, poartă o cruce de mână în mâna stângă, Maria ține una pe pept* (not. f. 246).

La aceste portrete din mănăstirile Bucovinei descrise cu deamăruntul de cătră dl Vickenhauser, cităm câteva portrete după Gr. Muscelean: „Monumentele străbunilor din România* (Buc. 1873), care însă sunt descrise neesact și fără nici o știință.

Portretul lui Ștefan cel mare din mănăstirea Bistrița, aproape de orașul Pétra din Moldova: „cu coronă imperială pe cap, în haină albastră și cu sceptrul în mână* (f. 40).

În biserica mănăstirii s. Nicolae din Iași e zugrăvit în intrare: Ștefan Vv. (cel mare), Maria Dómna, Bogdan Vv., Eudochia Dómna, Duca Vv. și Anastasia. „Acești Domni sânt îmbrăcați în haine imperiale, corone pe cap, sceptru în mână, ieră Ștefan cel mare în mână cu o sabie golă lăsată în jos* (f. 47). În biserica mănăstirii Tăzlău din districtul Bacăului (inf. l. an. 1497) sânt zugrăviți în dreapta: Ștefan Vv. cu coronă imperială, haină roșie și de desubt verde, cu o sabie în jos. În stânga: „Maria Dómna cu haină roșie imperială, asupra alta verde, scurtă cu blană și nasturi în brilante, asemenea și la mâni, în cap o batistă albă, ieră deasupra coronă imperială* (f. 49).

Dară destul, o estragere mai departe ar mări numai articolul acesta.

Din toate aceste descrieri rezultă, că cu aflarea portretului lui Ștefan cel mare în tetraevangeliul Homorian din bibliotecuța metropoliei Cernăuțene și cu compararea lui cu icóna cristósă a lui Ștefan cel mare din mănăstirea Putna încă nu s'a determinat cërta despre adevăratul portret al eroului Moldovan și Bucovinean. Disputa din Academia din București, ori de a purtat Ștefan cel mare barbă séu nu, este fără de nici o însemnătate, căci din estragerile nósre din sus am observat, că Ștefan cel mare e zugrăvit ba când cu, ba când fără barbă. Pentru un studiu serios s'ar recere o adunare a tuturor portretelor lui Ștefan cel mare și fotografarea lor esactă cu colori. Atuncia tocmai s'ar puté dice, care portret e cel adevărat, și noi avem portrete din feliurite timpuri a le lui Ștefan cel mare, de și cele mai multe sânt restaurate în urmă într' un mod puțin corect.

Aflării portretului lui Ștefan cel mare în bibliotecuța metropoliei din Cernăuți s'a dat într'un mod nemeritat pré multă importanță în dauna istoriei din partea istoricilor români și diaristiceii române, póte nevrënd sé se ducă încă la falsificarea istoriei. Prin cartea dlui Vickenhauser se reduce ca întru mult și în scurt timp o sé observăm póte și mai mult. Despre portretul acesta dice dl Vickenhauser următoarele: „Astă icónă este dară diferită de celelalte icóne ale lui Ștefan din bisericii vechi, cât și de busta dela Putna. „Mai mult sémână însă ea cu cea de pe păretele dedicător din mănăstirea Voronețului, unde însă Ștefan cel mare e zugrăvit în portul curții bizantine și cu pèr negricios și barbă mare* (f. 12). „Portretul lui Ștefan cel mare din tetraevangeliu trebuie sé-i sémène negreșit. De astfel de portrete însă nu-i lipsă, căci aceste se află mai că în toate bisericile, ce le-a zidit el. Aicia póte se fie vorba, cel mult de o asemănare, căci în de comun nu se șcie, din care timp provine zugrăvirea originală, ne băgënd în sémă, că după fieșce-care ruinare ea a fost restaurată séu zugrăvită de nou. Aceste portrete stau încă de și Ștefan poartă totdeuna mântéua curții bizantine, adese ori în contradicere între olaltă* (not. 9 și 10, f. 236).

II. Portretul lui Petru Rareș, în mănăstirea Homorului:

Pe păretele vis-à-vis de capetésma se află icóna: Pe un scaun pompos șede Mântuitorul în stânga rădimată pe evangeliul închis, drépta rădicată spre biserica nou zidită bine cuvântându-o, care o presentă Voda Petru cu coronă cu 5 țepușe pe cap și îmbrăcat în strae bizantină silită, într'o manta roșie tivită cu aur. După densusul stă Dómna lui Elena, ținând stânga pe umèrul băietului încoronat Ștefan. Și ea poartă o coronă cu țepușe, șiruri de mărgelile pe temple, și un straiu întreșesut cu aur cu guler de blană. Pe mâni ieră mânecile straiului de desubt întreșesut cu aur, pe care îl incheie agrafe de aur pe mâni. O batistă de desubtul corónei, lăsând fruntea liber, cade pe umèr în frumóse încreștături*. De asupra capitelor se află scrise în de obșce numele (f. 16).

III. Portretul cancelariului Moldovan Toadăr și femeii lui Anastasia, în mănăstirea Homorului.

De asupra mormèntului Nastasiei, în dosul fridei se află portretul ei: într'un straiu verde cu flori de aur, din care merg dela umeri, începènd mânecile straiului de desubt întreșesut cu aur până la incheieturile mânilor, unde se termină cu agrafe de aur decorate cu mărgelile. Pe pèlèria de paie cu margini largi și decorată cu două rose de aur merge un pasemènt de aur curmeșis peste capul pèlèriei, sub care cade o batistă peste cefă și umeri. Pe grumaz și pe cercei sânt șiruri de mărgelile pe cari din urmă se despart la capèt în trei părți. Mânile rădicade ca la rugăciuni în sus, ingenuchie Nastasia naintea s. fecióre Maria, care șede pe un scaun pompos într'un straiu întreșesut cu aur și care, ținnd pe un prunc în sin, i întinde mâna dréptă.

Lângă mormèntul cancelariului Tódăr e portretul lui: într'un straiu galben cu suflecături albastre și pe pept închis cu dungi curmeșise. Mânecile acestui straiu merg de abia peste umeri; de aicia apar mânecile straiului roșu de desubt. Tódăr stă, poartă o barba plină și pe cap o cușmă șótă cu galóne de aur. În mâna dréptă ține biserica din Homor, care a rezidit'o* (f. 20).

IV.

Formele esterne ale uricilor.

1) Uricul lui Roman Vv. — Spațiu scrisórei (25 ctm. l., 13 $\frac{1}{2}$ larg. pe pergament nelucit) are 6 Mmt. litere de înnalte, ce sémèná literelor de tipar. Pe o sfóră subțire roșie atèrnă o pecetă ordinarie de cèră, a cărei margine grósă de 1 ctm. închide pe timbrul de sigil, mare de 7 $\frac{1}{2}$ ctm. într'o cèră négră, dintru început de sigur verde închisă. Legenda pecetei este: „† Pecetă lui Roman Vv. țèrii Moldovei*, care o încungiuară o rosă cu cinci foite, în lountrul cărei se află un scut de trei cornuri, 3 mtm. de înnalt cu icóna însemnelor: un zimbru en rencontre — între córnelile lui o stea cu 6 rađe: în dreapta lui sórele, în stânga luna scădèndă (semiluna). (Eraldic e stèua cu 6 rađe germană, cea cu 7 rađe francesă) (Not. II 1 f. 243).

2) Uricul lui Ștefan cel mare: e 20 ctm. l. și 16 de larg. Scrisórea e mică, dară chiară. Sigilul 5 $\frac{1}{2}$ ctm. pe o sfóră albastrie, timbrul sigilului de abia 2 ctm. de mare cu o stea cu cinci rađe între córnelile zimbrului. Inscripțiunea: „Sigilul lui Ștefan Vv.* — La alte urice sigilul o tot același dară mai mare, sfóra însă roșie.

3) Uricul lui Eremia Vv.: Litera dela început e mare și decorată cu o cruce dinainte. Șirul întâi și jumètate din al doilea (titula), apoi numele lui Eremia și fiului seu e în test împreună cu toate literele dintru început ale propusețiunilor — de aur. Pergamentul e 54 ctm. l. și 60 larg., scrisórea chiară. Sigilul pe o sfóră de mătășă roșie grósă de un deget și lungă de

1 mt. 78 ctm., are în diametru 13 ctm. Timbrul sigilului arată pe scutul treicorn însemnele cunoscute de Moldovei cu o stea cu 8 rațe: Uricul e un chrisov adevărat de aur (n. VI. f. 246).

Dionisiu D. Olinescu.

Dietetica diverselor organe ale corpului nostru.

XII.

Dietetica pelei.

După cum este cunoscut, pelea se consideră ca organ auxiliar al plămânilor, ba și mai mult al rărunchilor. Tote materiile, cari le aflăm ca secrete ale acestor două organe, se află și în secretul pelei; și precum organismul încetă de a trăi mai departe, decât i împedecăm activitatea plămânilor sale, a rărunchilor lui, așa măre el și atunci, când împedecăm activitatea pelei.

Pentru constatarea acestui adevăr s'au făcut mai multe experimente, din cari s'a dovedit, că decât acoperim hermetice cu cleiu pelea întrégă a unui animal, acela încetă curând de a mai trăi.

Mórtea vine la animalele puternice mai îngrabă, decât la cele slăbite. Caii mor numai după mai multe zile.

Dacă s'a acoperit numai o parte a pelei, atunci și simptomele sunt mai mici în proporție dreaptă. Îndată după răpirea completă a transpirației pelei, decade tot mai mult temperatura pelei, până ce animalul móre. Cadența acésta o aflăm și în respirație și în puls. Animalele tremură și în genere slăbesc foarte iute. Causa morții de sigur nu este alta, decât reținerea în sânge a gazurilor periculoase, cu deosebire a combinațiilor de amoniac. Immediat cauza morții este decăderea temperaturii corpului.

Ca exemplu practic pentru împedecarea funcțiunii pelei ne servește combustia (arsura) pelei într'o dimensiune mare. Se póte sustine ca regulă, că decât $\frac{1}{8}$ parte din pelea omenescă a cădut jertfa arsurei, atunci și viața omului a încetat de a mai exista. Dacă părți mai mici ale corpului sunt împedecate dela funcțiunea lor, atunci corpul numai se bolnăvește. Așa ceva se întâmplă și atunci când corpul se recește séu un morb de pele nepenetrabil împedecă activitatea sa.

Precum împedecarea activității pelei e un ce, ce zace în puterea noastră; așa avem și puterea și mijloacele, de a-i promovă activitatea. Șcim cu toții, că apa caldă séu beuturile calde întetesc secrețiunea sudorii.

Să vedem însă mai departe, decât pelea este în stare a resolve materiile, cari sunt afară de corpul nostru. Acésta întrebare clarifică multe cestiuni vitale, precum este de es. și medicarea cu băi minerale.

În prima linie este constatată despre pele, că ea contribuie la respirație, că absorbé oxygenul: așa dară ea este în stare a absorbé acidul hydrocyanic, hydro-sulfatul, eterul, chloroformul.

Despre materiile solide și fluide unse și frotate bine în pele s'a constatat pe deplin, că ele asemenea se resorb în corp. Din contra, materiile dissolve și suspendate în apă, nu se resorb în sânge; de unde urmază pré ușor, că din apa în care ne scaldăm noi, afară de gazuri, nici un alt corp nu se resorbé în sânge; de aceea toate băile minerale sunt numai niște aplicațiuni chimice. Putându-se totuș constatá, că a intrat ceva din apa de scaldă și în corpul nostru, acésta intrare se póte presupune numai prin respirațiunea plămânilor, ieră nici decât prin pele.

Vice-versa, scaldându-ne într'o apă, se comunică acesteia din corpul nostru: acid carbonic și nitrogen, ieră de pe corpul nostru: stratul epidermic descummat, cu care sunt împreunate sări minerale, părțile de albumin și alte mestecări accidentale.

Din cele premise ușor putem vedé, care este scopul culturai pelei? Acela nu póte fi altul, decât a ține pelea liberă și curată, de a-i conservá porii liberi și destupați, pentru ca gazurile, cari au să între în sânge, să nu întimpine nici o pedecă și ieră ca materiile secretate să se deșerte total afară de corp cu cea mai mare înlesnire.

O pedecă a acestora ori îngrămădește sângele cu o mulțime de materii inimice lui, ori că astupând porii, pricinuește o mulțime de morhuri de pele, cari sunt periculoase pentru sănătatea organismului, pentru susținerea întregității lui, ieră de altă parte fac corpul omului urit și scărboș.

La deslegarea problemei față de cultura fiziologică a pelei, trebuie să cugetăm mai întâiu la curățenia pelei. În privința acésta nu este nici un mijloc atât de momentos puternic, ca apa curată. Fiindu-ne posibilă chiar și spélarea în toate zilele a corpului întreg, nu ar fi pré mult pentru susținerea bunei dispozițiuni și a sănătății. Acésta însă, după relațiunile noastre sociale, fiindu-ne pré rare ori cu puțință, totuș séu nu uităm a o face de atâte ori, de câte ori ne ieră împregiurările și timpul, chiar și numai odată pe săptămână.

Întrebuințarea săpunului este un ce, ce nu se póte recomandá destul; el este acel mijloc, care disolve mângéla cea unsurósă de pe pele, ce se opune atât de puternic apei curate.

Durere! la poporul nostru întrebuințarea scaldelor e rubrica cea mai puțin folosită; puținii sunt de aceia cari afară de un remediu medical, mai privesc scaldă și ca un ce pentru curățirea trupului de evaporațiunile și eshalatiunile cele grele și insuportabile ale sale. Sunt locuri de acele, ce se bucură de apele cele mai frumoase, ce alții nu le pot ave nici cu cel mai mare préț și nimeni nu le folosește pentru curățirea trupului, ba unii ómeni nu s'au mai scaldat din copilăria lor. Mirare de unii din acești ómeni, că se mai pot identifica cu sănătatea. Se pare, că la astfel de indiviđi, ceea ce nu póte apa, face frecarea cămeșii lor aspre și gróse séu scărpenatul pelei lor cu unghiile. Ș-apoi noi totuș vom a fi tratați ca ómeni de cultură, știindu-se că cvantul săpunului întrebuințat stă într'o proporție directă cu gradul de cultură al unui popor! Și curățenia stă tot în acea proporție directă cu sănătatea în genere.

Din punctul acesta de vedere aflăm, că în toate orașele mai împoporate se înființază pe di ce merge băi de diferite cvalificațiuni și dimensiuni. Statistica ne arétă, că acele clase de ómeni, cari fac băi regulate, nu sunt cercetate așa tare de morhuri, ca cele ce le negligă.

Ar fi de dorit, ca fie-care comună să se îngri-gescă pentru înființarea de băi. Pentru tot felul de institute, pensionate, institute de creștere și corecțiune, băile nu numai se recomandă, ci au să fie chiar prescise.

De óră-ce scaldatul în toate zilele de multe ori ne este imposibil, îl putem substitui în câtva prin schimbarea rufelor. Rufele au cvalitatea eminentă de a suge în sine toate sudorile pelei, de a împedecă ca pulverea suspendată în aer să nu se precipiteze asupra-i.

Un avantaj mare se manifestéză și prin aceea, că rufele ținând pelea prin puterea lor hygrosopică în o stare uscată, nu permit. ca imul și mângéla să se aseđe asupra-i. Pettenkoffer, renumitul igienist din München, se exprimă, că în cazul acesta schimbând séra

rufele prin o cămeșe de noapte și demineța prin una de di, câștigăm avantajul, că din cămeșa depusă séra evaporéză apa hygroscopică de peste di și vice-versa cea de noapte perde peste di apa câștigată din căldura patului.

Din punct de vedere al sănătății schimbarea rufelor demineța și séra e un ce imperativ. De oră-ce și capul este acoperit cu pele și pěr, de aceea se recomandă și spălarea acestuia cu săpun.

Afară de curățenia pelei avem să dirigem atențiunea noastră și asupra îmbrăcăminteii, precum și a întăririi ei; asemenea merită atențiune și nervii pelei, precum și circulațiua sângelui.

Tare periculoasă este recirea repentină a pelei încălđite și înferbintate, precum și supresiunea activității pelei. La recirea pelei se periclitéză sănătatea în diverse moduri, prin reținerea în sânge a acelor materii, ce se escretéză prin pele; prin iritamentul nervilor de pele se cauzéză reflexe dăunóse în organele interne; prin perderea abnormă de căldură, prin care se modifică circulațiunea.

Recelile se 'ntemplă cu deosebire prin aerul rece, ce trage prin gauri de ferești și uși, prin recirea pelei asudande, dară și prin vestminte ușóre, prin acoperire ușórá în pat, prin dormirea la un părete rece, în case reci, pe podele reci etc.

Recelile se pot preveni mai bine prin promovarea de sudóre abundantă.

Întărirea pelei, prin care procedură ea resistă mai cu putere influințelor de receli, se póte efeptuí prin deprimerea pelei în contra recelei, precum și prin comóția regulată a mușchilor de sub pele. Recela acesta se póte aplica în formă de apă rece, continuată timp îndelungat. Recela aplicată numai timp scurt produce din contra iritarea pelei.

În legătură cu cultura pelei stau și așa numitele mijlóce de toaletă, (de frumsețe, cosmetică.) Ele se întrebuintéză în diua de astăzi de multe femei, ba putem díce și de bărbați, cu scop de a profitá o pele fină și frumoasă séu de apăré mai frumoși, decum sânt de regulă.

Înțeleg pré ușor pe un fel de ómeni, cari din cauza tratării mașcere a naturei își iau refugiul la astfel de remedii periculoase; nu înțeleg însă, cum un popor întreg, ba și cei bine dotați cu pele frumoasă își pot caricá fețele cu o atare mângelă.

Astfel de produse de toaletă, ce au forma de sulimanuri, pomade, ape, sânt de o mare însēmnetate pentru viétă; ele vin în contact cu pelea omenescă și au o influință medicamentóasă asupra ei. Influința lor e fisică și chemică. Ele sânt compuse din materiile cele mai periculoase, precum e cu deosebire sulimanul cel alb și de aceea își póte íntipuí fie-cine, că ele numai vesteđelă și mórte pot aduce pelei, nici decum însă tínerete și prosperare sănétóasă.

Dr. Ioan Moga.

Cronică buceureșcénă.

31 octombre (12 novembre.)

(Pomul Crăciunului. — Susana suprinsă în baie, tablou; Adam și Eva, bas-relief. — Cântece și doine.)

Asérá am avut plăcerea s'ascultăm, la Societatea „Concordia română“, conferința dlui P. Ispirescu, Unchiășul sfátos, după cum îl numim noi tinerii, despre „Pomul Crăciunului“.

De câtva timp s'a introdus la noi, și încă urméză a se 'ntroduce pe di ce trece, o multime de obiceiuri străine, cari încet-încet iau locul bétrâneșcilor nóstre datine și pe cari, cu drept cuvânt, dl Ispirescu le socoiește ca pe un venin primejdios naționalității nóstre. Astfel dsa e cu totul contra modei pécátóse de a se da copiilor nóstri dădace franțuzóice, nemțóice ori englezóice, cari, cu totul în necunoștința credințelor, datinelor și moravurilor némului nostru românesc, învétă pe copii credințele, datinele și moravurile națiilor lor și-i obiceiuiesc cu ele, așa că, odată mari, odată ajunși ómeni, nu cunosc nimic din strămoșeșcile obiceiuri ale părinților lor, și sânt mai străini de ele de cât cel mai din urmă dintre străini.

Aceste díse, dl Ispirescu arétă origina barbară a pomului Crăciunului care se obiceiuește mai ales la Nemți. Hordele păgáne, cari ca frunđa și ca ierba năvăliau din resărit, și mai ales Tătarii, serbau la solștiul de iernă triumful sórelui asupra întunerecului, prin ramure de brad ornate cu luminări a căror strălucire închipuía lumina sórelui. Sântii părinți, spre a hotări noródele păgáne să primescă christianismul, s'au pázit óre-cum de a lovi în carne în tradițiunile acestora, ceea i-ar fi îndărjít în contra lor, și le-au îngăduit, dându-le însă un caracter creștinesc. D'ací la po-

pórele creștine atâte obiceiuri cari își au rădęcina în păgánism.

Acésta conferință, interesantă din tóte punctele de vedere, a căpétat aprobarea tuturor celor ce cu adevérat sânt însuflețiți de simțiminte románești. Și cu atât ea a fect la locul ei, că anul trecut, énsuși comitetul dómnelor din Societatea „Concordia română“ a inaugurat acésta serbare a pomului Crăciunului în societatea al cărei exclusivism merge pân'acolo de a nu primi pe nici un străin în sinul ei.

Eu, de și vechiu membru al Societății, n'am asistat la serbarea despre care e vorba. A dóua di, trecând pe la d. Ispirescu, umilitul culegător-tipograf, cu a cărui prietenie însă ími plece să me laud, dsa ími povesti, cu o legitimă indignare, despre faptul de a se primi de o societate, care se considerá de eminance románească, un obicei venetic, și-mi arétă intențiunea ce avea de publicá un protest

— De ce ai publicá un protest, — i dísei. — pe care din nenorocire nu l'ar ceti séu n'ar voi să-l ia în sémă nimeni, și n'ai face mai bine o conferință pe care ar auzi-o toți, și cu deosebire aceia cari au dat mână de ajutor pentru ca acest pom vátémétor să se pripásescă în livedea románească.

— Că bine díci! — fu respunsul *Unchiășului*, pe care toți îl iubim atât de mult, și dl Ispirescu se puse pe lucru. Dar o asemenea lucrare nu se isprávesce cu una cu dóuě și timpul trecú pe nesimțite, astfel că nu se putú face pentru ierna trecută în schimb s'a făcut acuma și s'a făcut pré bine.

„Pomul Crăciunului“ s'a cetit sėptémána trecută la dl Maiorescu și succesul ce-a obținut a fost atât de desévérșit, în cât dsa nu se putú opri de a esclamá :

— Pe mine m'ai convertit și în casa mea nu voiú lăsá să se mai facă! — și de a o cere pentru „Convorbirile literare“ unde vom avé satisfáciunea să o vedem în curénd, și cetind'o, să gustám dulcéta și farmecul limbei în care dl Ispirescu scrie.

Ceea ce e de regretat, e că asisténții au fost în pré mic numer, și de mai regretat încă, că dl general

Davila n'a fost față. Póte că de-ar fi fost aci, alături cu noi, s'ar fi convertit și dsa ca dl Maiorescu și ne-ar fi dat cuvântul dsale, că nu va mai îngădui să se repete acest străin obicei la Asilul Elena Dómna (al cărui epítrop delegat este) unde, în anul trecut, fie-care clasă, începând dela cea mai inferióră până la cea mai superióră, își făcuse pomul ei. Cele mai multe din ele-vele acestui institut sânt ficele poporului. De ce se le invenim simțul național care cu sângele circulă prin vinele lor, prin admiterea unor datini venetice, cari n'au nici o legătură cu străbunele nóstre tradițiuni?!

*

Astăzi, vremea fiind frumoasă, am făcut o vizită salonului nostru artistic. Întrând, cel d'ântăiu lucru care mi-atrase privirea și în acelaș timp atențiunea, fu o pânză în mărime naturală, bogat încadrată, semnată St. Nestorescu. Ea înfățișează, în primul plan, o femeie ședând pe o bancă de pētră: e casta Susană. Picio-rele-i se scaldă în undele ce s'asvêrlă dintr'o bucată de stană. Cu o mână ea voiește să prindă șipotul în cur-gerea lui; cu cealalta își spriginește sinul. Dar frun-đișul care o ascunde de ochii curioșilor se mișcă; ea aude frémătul frunđelor și-și întorce capul să vedă decă vr'un ochiu indiscret nu se cercă s'o surprindă în baie. Ea nu vede pe nimeni; privitorul însă zărește printre frunđe cele două capete ale rēutăcioșilor bētrani cari o privesc cu lăcomie.

Desemnul acestui tablou, liniile generale, esecu-țiunea lui, totul dovedește încă odată, că d. Nesto-rescu este un tinēr plin de talent. Fără 'ndoielă se găsesc și defecte pe ici-colo dar, după cât șciú, nu lipsa de indemenare e cauza, ci lipsa de mijlőce. Acest tablou este concursul dlui Nestorescu, absolvent al șco-lei de bele-arte din București, pentru străinătate. Deci, se știe că, ori de câte ori s'au ținut asemenea concursuri, s'a dat tinerilor ale căror schițe au fost aprobate de comisiunea esaminătore, bani pentru ca să-și pro-cure tóte cele trebuincióse: material și unelte, pentru sevērșirea operelor cu a căror esecutare erau însărci-nați; li se ofería local în palatul universității, spațios și bine luminat, și aveau înainte-le un răspas de șese săptămâni de zile lungi, de vēră.

Est-timp însă nu tot așa s'au urmat lucrurile! Când s'a comunicat dlui Nestorescu, a cărui schiță: „Susana surprinsă în baie“, se aprobase de comisiune, că póte să începă esecutarea tabloului, erá aprópe de sfírșitul lui septembrie. Și unde trebuia să lucreze? În palatul universității nu se putea, de óre-ce cursurile erau aprópe să începă. I se oferí dar local la esternat-ul secundar de fete, care însă, la 26 urmând a fi ocupat de sucursala liceului St. Sava, cel mult în ajun trebuia să fie slobod. Așa dar numai cu 25 zile în față și cu nici un ban în puagă, căci ministerul, ne-având fonduri disponibile, căci dl Urechia, se vede le risipise pe lóte cu restaurarea monumentelor naționale (?) nu-i putuse da nici un ajutor bănesc, sērmanul vii-tor artist își începú lucrul. Și totul s'a sevērșit ca prin minune! Astăzi ori-cine póte să vedă la „Salon“ cele două opere lucrate într'un timp atât de afară din cale scurt și în cea mai mare strimtorare.

Dic cele două opere căci, alături cu pânza dlui Nestorescu, spriginit pe un fel de șevalet, se află es-pus și bas-relieful dlui St. Ionescu: Adam și Eva, ase-menea absolvent al școlei de bele-arte din București și concurent pentru străinătate, însă în sculptură. Ietă aci pe Adam, ședând pe o bancă de verdētă, cu mâna în-tinsă, primind mērul pe care Eva i-l ofere. Acesta stă în picioare, cu mâna stângă radicală, perdută 'n frun-đișul „pomului cunoștinței“; cu cea dréptă presintând lui Adam fructul oprit. Avem de observat aci, că ges-

tul pe care acesta mână-l înfățișează este mai mult acela de a luá un lucru cu sfielă, de cât de a-l oferí cu stă-ruință, cum ar fi trebuit să fie. Dar numai atât!... căci decă anatomia nu este represintată până și în cele mai mici amēnunte ale ei, asta e că timpul cel scurt nu permitea o mai minuțioasă esecutare. D'altmintrelea, ca forme generale, esecuțiunea e admirabilă, și merită tótă aprobarea, față cu circumstanțele desavantagióse în cari, ca și pânza dlui Nestorescu, s'a produs, căci în adevēr, decă ar lăsá mult, prē mult póte, de dorit, de-ar fi operele unor artisti desevērșiți. ele, atât bas-relieful dlui Ionescu, cât și pânza dlui Nestorescu, nu lasă, ca opere ale unor școlari cari d'aci'nainte au să in-vețe, nimic de dorit, și ar fi cu drept prē de regretat decă, din cauza unor cabale, comisiunea n'ar aprobá trimiterea lor în străinătate pentru sevērșirea studiilor lor artistice și sancționarea talentului cu care sânt in-zestrați.

*

A doua vizită am dat'o unei familie unde dragă-laşa domnișoră de gasdă mi-a făcut plăcerea să ese-cute la piano „Căntecele și doinele de peste Olt, cu-lese și arangiate de dra Caliopi Zografos“. În călătoria mea peste Olt, oprindu-me câtva timp la Rimnic, ca-pitala districtului Vâlcea, orașel situat pe malul drept al Oltului la pótele unui șir de munți, am avut oca-siune să cunosc pe tinēra compositóre. În amintirea acestei cunoștințe, voiu consacrá câteva rēnduri nóuei dsale comisițiuni. Dic nóuei, pentru că dra Zografos, e de mult cunoscută pe terenul publicității musicale, teren pe care și-a câștigat locul de onóre chiar dela început. prin publicarea frumosului vals: „Fleurs de printemps“ (Flori de primăvēră) vals care a făcut epocă în lumea danțului, la noi bine înțeles.

Caietul pe care l'aveam în față cuprinde două-spre-dece piese naționale. Ca fiică a Oltului, dra Zo-grafos a dat antăietatea încântătorei doine: „Oltule, Oltetule!“ E frumoasă această comisițiune, dar cuprinde prē multe frase intrerupte, neisprăvite. Cea mai origi-nală însă este: „Brăul“. Plin de vioiciune „Brăut“ in-ve-selește, dá inimă, cum dice Românul, și celui ce as-cultă și celui ce jócă. „Hora“ ierăși este admirabilă; acele tranziții pe cari le găsim în acesta bucată, de și nepreparate, plac auđului. „Doina păstorilor“, „Coral“, „Hora miresei“, încă merită a fi citate. În resumat, e un frumos buchet de gingașe flori culese de pe plaiu-rile românești, colecțiunea de căntece poporale a trei Zografos!

Ceea ce avem de observat, este mai antăiu titlul de „Căntece și doine“, dat acestei colecțiuni. Acelui care se ocupă cu adunarea căntecelor poporului, nu-i e permis să nu cunoscă literatura lui. Deci literatura poporală numește cu numele generic de *căntece* tóte *baladele*, *doinel* și *horele* poporului, și a dice „Căntece și doine“, cum doinele nu sânt de cât tot niște cân-tece, mi se pare fórte nepotrivit. Și chiar cuprinsul ca-ietului de care vorbim, justifică cele ce susținem, căci găsim aci, pe lângă doine, și hore, deci tóte: Căntece, specificate: Doine și hore. *Doine și hore*, iecă dar ade-vēratul titlu pe care dra Zografos trebuia să-l dea com-posițiilor dsale!

A doua observare ce am de făcut e că „Brăul“ dsale sēmēnă prē mult cu al lui Wiest din „Nunta țē-rănescă“. Dar cum acest danț e unul și acelaș, inten-țiunea ce dra Zografos a avut póte de a nu se depártă de originalitatea lui, scuză acesta.

Ori cum, mie mi-a plăcut fórte mult colecțiunea de față și ar fi de dorit ca tinēra culegētore a acestor căntece poporale să urmeze a înșirá mǎrgăritarele pre-țióse, comorile de armonie, ale poporului nostru, căci, stăruind cu neclintire p'acesta cale, va putē să-și căș-

tige un tot atât de frumos titlu de glorie ca și acela pe care și l'a câștigat dl Alecsandri prin culegerea poeziilor populare*

A. C. Șor.

E c h o.

La un văduv.

- E adevărat, că te însori?
- Da.
- Și pe cine vei lua de soție?
- Pe sora nevastei mele repausate.
- E frumoasă?
- Ba.
- Bogată?
- Nici decât.
- Așa dară, pentru ce o iei?
- Pentru ca să nu 'nschimb sócra.

*

Directorul unei bănci vede într'o zi intrând la el cassierul seu foarte confus.

— Domnule, — i dice acest din urmă, — nu pot să mai ascund ceea ce de mult timp apăsă peptul meu.

Bancarul păli.

— Dta ai o fiică, pe care o iubesc din suflet.

Bancarul respiră și după un moment de reflecție, dice:

- Făcut-ai niște greșeli?
- Nu, dle.

— Așa dară îți refus mâna ei; nu ești în-
amorat.

*

Tinerul Alecsandru învătă geografia și dice unchiului seu:

— Știu numele munților.

— Pré bine. Numește-mi dar munții cei mai înalți!

Alecsandru confus raspunde:

— N'am ajuns încă decât numai până la cei mai mici.

Literatura si arte.

DI V. Alecsandri, sub înriurirea unei inspirațiuni ferice, a scris următorul catren, inedit încă, care e merit a fi săpat pe frontispiciul palatului dela Sinaia:

Eu Carol și al meu popor
Clăditu-am într'un gând și dor,
În timp de lupte-al seu regat,
În timp de pace-al meu palat.

Căilindar glumeț. A eșit de sub tipariu: „*Cataltihul Dracului*”, căilindar glumeț pe anul 1883 pentru omeni serioși compus de Un drăculeț cu pèrul creț“. Acest căilindar, cu cuprins de 5 còle, afară de partea calendaristică, conține o mulțime de istorii glumețe, menunțșuri vesele, poesii amuzante, anecdote și 25 de *ilustrațiuni umoristice*. Prețul unui esemplar e 40 cr. Se află de vëndare la administrațiunea „Familiei“ în Oradea-mare. Pe poștă mai puțin decât 5 esemplare nu se tràmít. Colectanții primesc dela 10 esemplare unul, al 11-le, gratuit.

Tablou național. Aflăm din „Bin. Publ.“, că tabloul dlui G. Mirea Dumitrescu, care represintă aducearea capului lui Batori înaintea lui Mihaiu, despre care s'a vorbit mai de multe ori și în fòia noastră, s'ar fi

* Ori-cine ar dorí să-și procure colecțiunea dșorei Zografos, se pòte adresá dlui C. Gebauer, calea Victoriei, editorul. Prețul e numai 3 lei.

cumpèrat de statul român pentru museul național, cu prețul de 25.000 lei.

Revista dlui Tocilescu a apărut la București sub titlul: „Revistă pentru istorie, arheologie și filologie“. Cuprinsul, precum se putea așteptá, este interesant. Afară de redactorul, găsim în acest volum lucrări de următorii dni: dr. M. Gaster, M. Cogălnicean, A. Lambrior, A. D. Xenopol, A. Papiu Iarian, V. M. Burla, M. B. Caloian, V. Dimitrescu, A. I. Odobescu, Ilarie Hușan, G. Maior, P. Ispirescu, D. More, A. Lecomte de Noüy, A. A. Kunik. Acésta revistă va apăre de patru ori pe an. Prețul?

Legendele române, pe cari străinii le aprețiezá mai bine decât o mare parte a românilor, au intrat în discuțiunea etnografilor și vor servi ca probe pentru a întări séu slăbi originea noastră latină. În privința acésta „Montags-Revue“ din Viena a publicat de curënd în suplementul seu un articol intitulat: „Legendele române și importanța lor pentru etnologie“.

Columna lui Trăian, revistă mensuală pentru istorie, lingvistică și psihologie populară, sub direcțiunea dlui B. P. Hașdeu, a apărut de curënd pentru lunile iuliu, august și septembrie (nr. 7, 8 și 9). Cetitorii „Columnei“ nu pierd nimic, avënd condensate într'o singură fasciculă materiile pentru trei numere. D'ací înainte „Columna“ va apăre regulat, reocupând locul ce i se cuvine în fruntea publicității științifice din România.

Pentru economi. A eșit de sub presă „Cultura cartofului“ însoțită de un memoriu asupra introducerii lui în agricultura țèranului, de Basiliu Moga, profesor de agricultură. București. Tipografia Al. A. Grecescu.

Serată musicală în Brașov. În duminica trecută se ținu în Brașov o serată musicală împreunată cu dans în sala otelului „Nr. 1“ după următòrea programă: 1) „Sèrmana frunđă“, chor de bărbați arangiat de G. Dima; 2) Stevniens „Solo dramatique“ pentru violină cu acomp. de piano, eșecutat de dl dr. G. Baiulescu; 3) Liszt „Spinnerlied“ pentru piano, eșecutat de dșora H. Sotir; 4) Lübeck „Le congé“, solo pentru corn cu acomp. de piano, eșecutat de dl Böhme; 5) Wieniawski „Polonaise“ pentru violină cu acomp. de piano, eșecutată de dl dr. G. Baiulescu; 6) Willmers „Fantasia română“ pentru piano, eșecutată de dșora H. Sotir; 7) Spohr „Bucurii nevinovate“, chor de bărbați. Acompaniamentul de piano a binevoit a și-l luá asupra-și dl profesor Hf Geifrig. Începutul la 8 óre séra. După concert urmă dans.

Căilindarul dlui Manguica a apărut. Acesta cuprinde 'n sine, afară de căilindarul julian și gregorian, și căilindarul popular român. Acest din urmă conține tóte sèrbătorile, datinile și credințele strămoșești cu comentar. În partea literarie se află niște lucrări interesante și de mare folos pentru stabilirea mitologiei noastre, tóte de dl redactor, care merită să fie spriginit din partea publicului românesc. Prețul unui esemplar e 50 cr., pentru România 1 lei și 50 bani. Se află de vëndare la dl redactor-autor în Oravița (Ungaria) și în tóte librăriile din Austro-Ungaria și România.

Diare nòue: În sèptemána trecută resăriră multe diare nòue, tóte în România și anume: „Golescu“ în Golești județul Mușcel, „Gazeta Vèlcii“ la Rimnicul-Vèlcii, „Deșteptarea Prahovei“ la Ploești, „Gazeta Olutului“ la Slatina, „Galații“ în Galați.

C e e n o u ?

Sinodul diecesei gr. cath. de Oradea-mare. Precum ni se împărtășește, sinodul diecesei Oradane a avut rezultat îmbucurător pentru administrațiunea diecesană și a mulțamit deplin pe membrii adunați la numer 57. Din obiectele pertractate amintim: publica-

rea decretelor aduse în sinodul provincial ținut în Blăși la anul 1872. Regulamentul referitoriu la organizarea școlilor populare elementare. Regulament referitoriu la viața religioasă-morală și consolidarea disciplinei în cler și popor, un alt regulament despre administrațiunea diecesană și despre dotarea parohiilor (acesta precum auzim s'a trâmăis pentru aprobare la Roma și va intra în vigoare numai după ce se va retrămăite de acolo), apoi s'a făcut o colecțiune a ordinațiunilor și statutelelor diecesane mai vechi cari încă nu ș-au perdut valoarea. Afară de aceste s'au adus decrete diferite despre gimnaziul de Beiuș, despre seminariul domestic și preparandie și altele. Cu un cuvânt s'au făcut lucruri multe bune și frumoase și pe bazele decretelor sinodului provincial din 1872 s'a decretat, ceea ce se dorește de mult, cumcă codicele diecesei îl constituiesc decretele sinodului provincial, fiind provincia mitropolitană de Alba-Iulia și Făgăraș independentă și supusă nemijlocit scaunului apostolic din Roma. Nu putem retăce aici prudența și tactul cu carele a presidiat acest sinod Pre Sântia Sa Părintele episcop Mihail Pavel, care sub decursul pertractărilor sinodali a dat clerului seu dovădă nouă despre îngrigirea sa adevărat părintească și a dat probe de marinositate arhierescă prin enunțațiunile făcute în fața sinodului cu respect mai vortos la gimnaziul din Beiuș, despre a cărui susținere Pre Sântia Sa a promis a se îngrigi așa, că aceea să nu fie avisată la colecte, ci să se pōtă efeptui în greumentul fundațiunii propriie, o promisiune a cărei importanță binefăcătoare o pōte înțelege fie-carele, decă va consideră misiunea însemnată a aceluia institut. Pre Sântia Sa, afără de acesta, a enunțat încă în fața sinodului cumcă lasă de fund-instruct al episcopiei tōte mobilile și tōtă instructiunea reședinței sale, va acoperi spesele tipăririi decretelor sinodali, precum a acoperit din al seu propriu și prețul decretelor provinciali procurate pentru fie-care parohie. În fine a asemnat din caseta sa proprie o sumă de aprōpe 400 fl. intru rebonificarea speselor cele-au avut membri sinodali, arētând est mod intru tōte, că este un Arhieru care stă la înălțimea misiunii sale și un părinte adevărat al clerului și poporului seu. Sinodul diecesan, afără de pertractările greliminare, a durat dela 7 până la 12 novembre st. n. și s'a terminat cu un prânț în reședința episcopescă. Cu acesta ocaziune s'au ținut și mai multe toaste între sănătatea Pre Sântiei Sale părintelui episcop, de a cărui afabilitate eră incântat întreg clerul adunat; apoi intru al clerului și al poporului credincios, a oficialilor sinodali și altele, între cari și unul pentru întroducerea sinodelor micste. Membri sinodali depărtându-se din apropierea arhierelui lor, au dus cu sine încrederea deplină, că binele diecesei și sōrtea lor. este aședată în mânilor cele mai bune; ieră pentru istoria diecesei, despre a cărei compunere încă s'a făcut discuțiune cu acesta ocaziune, sinodul decurs va fi un monument epochal.

Sinod diecesan gr. c. la Lugoș. La 12 nov. st. n. se deschise și la Lugoș un sinod gr. c. diecesan, compus — ca celelalte sinode gr. c. — numai din reprezentanți ai clerului. Membrii sinodului au fost convocați a se înlățișă cu o ți nainte de deschidere, spre a ține o conferință prealabilă.

Sciri personale. *Di P. Carp* a fost numit agent diplomatic al României la Viena, în locul dlui Bălăcean, care trece la Roma. — *Di C. Olănescu*, inspector general al căilor ferate române, va represintă România la conferința diverselor căi ferate, care se va deschide în luna viitoare la Viena. — *Di colonel Pilat* din armata română a fost numit de cătră președintele republicii franceze „comandor al legiunii de onore”. — *Di Petru Tisu*, avocat în Arad, va deschide cancelăria sa advocațională în Panciova.

Hymen. *Di dr. Demetrie Kiss*, candidat de avocat în Oradea-mare, carele înainte cu două săptămăni a făcut doctoratul în legi la universitatea din Budapesta, la 5 novembre ș-a încredintat de soție pe domnișōra Cornelia Lazar, fiica dlui Teodor Lazar avocat în Oradea-mare. — *Di Ioan Ionuțas*, teolog absolut al diecesei aradane și actualminte invētător în comuna rurală Roit în Biharia, duminica trecută ș-a serbat cununia cu domnișōra Ana Bochiș, fiica dlui Ilie Bochiș asesor consistorial și invētător gr. or. în Oradea-mare. — *Di dr. Nicolae Maier*, profesor în institutul teologic-pedagogic din Sibiu, în duminica trecută ș-a serbat cununia cu domnișōra Maria Dancăș în Reșinari.

Academia română ținu vineri, la 5/17 novembre, ședință publică. P. SS. episcopul Melchisedec ceti memoriuului seu: „O visită la mai multe biserici și mănăstiri din Bucovina, anul 1882”. — Ier dl Em. Bacaloglu făcū o dare de sēmă despre espozițiunea de electricitate ținută la München în luna lui octombrie anul curinte. În fine, dl membru corespondinte, Gr. Tocilescu, făcū o comunicare despre comerțul cu obiecte vechi falsificate.

Carmen Sylva, scrie diarul literar din Roma: „Il Fanfulla della Domenica”, nu e numai poetă, ci și miniaturistă și paleografă din cele mai abile. Părintele Oderisio Piscinelli-Taeggi a trâmăis poetei încoronate magnifica sa operă: „La Paleografia artistica di Montecassino”. În schimb, Carmen Sylva i-a trâmăis faimōsa sa novelă „Suferința”, pe care a miniaturat-o singură pe pergament, într'un mod care merită întręgă a noastră admirațiune. Darul ilustrei Dōmne, adus la Montecassino de ministrul României, va fi unul din documentele cele mai curioase ale bibliotecii Muntelui.

Reuniunea femeilor române din Brașov va ține adunarea generală ordinarie în 7/19 novembre a. e. la 3 ore d. p. în sala de desemn a școlilor meșie gr. or. române din loc. *Maria Secarean* presidentă. *Dr. Nicolau Pop* secretar.

Petrecri sociale în Timișōră. De când s'a înființat în suburbiul Fabric al Timișōrii o societate română de lectură, de atunci și viața socială română de acolo a luat un avēt îmbucurător. Numita societate a început să arangeze niște petrecri sociale, cari totdeuna au reușit bine. Cea din urmă s'a ținut în duminica trecută, cu care ocaziune dnii G. Ardelean și Teșle ținură discursuri. Cu alta ocaziune, dl P. Opriș, suflitul acestor conveniri, a ținut o conferință despre telefon, cu exemple practice. S'a format și un cor de bărbați și femei.

O șalupă-torpilea română. „Poșta” de Duminecă spune c'a sosit în portul Galați șalupa-torpilea „Alesandru cel Bun”, construită acum de curēnd la Londra pentru flotila română. Acestă șalupă, care e unica până acum de acest gen în flotila română, e menită numai pentru aședarea de torpile, în cas de resboi. Ea costă 100,000 lei și e de mărimea „Fulgerului”; a fost adusă sub pavilionul engles de cătră dl locoteninte de marină Cătunēnu. În curēnd se așteptă să sosescă dela Londra și alte șalupe de serviciu ordinar, ce au fost comandate încă de anul trecut de ministerul nostru de resboi, și cu privigherea construcției cărora fusese însărcinat dl locot.-colonel Ursēnu.

Ofertă atrăgătoare. Ietă o ofertă de căsătorie publicată în „Tagblatt” din Viena: Numele meu din botez este Frédéric. Pozițiunea mea este precară, persōna-mi e respingătoare și vârsta destul de înaintată. Decă stupiditatea mea moștenită este atât de mare, în cât întrece chiar unele din defectele mele displăcute, acesta nu este de cât rezultatul caracterului meu rētăcios. Cu tōte acestea doresc să me însor, și în acest scop me folosesc de publicitate pentru a solicită intra-

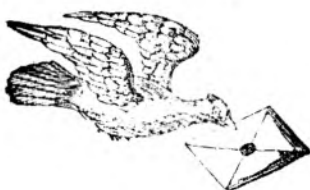
rea în plăcerile conjugale. Răspunsul la adresa mea sub deviza : »Cineva îndrăsnî? 6265«, la administrațiunea ziarului „Tagblatt“. Ar crede cineva, că acest amabil personagi u a primit mai bine de o sută scrisori prin care i se solicită intrarea în tratări?

Un om care nu dorme. În Iericho (Long Island) locuiește dl Andrew Tappen, care e director al poștei și unul din cei mai mari neguțători din sat. Dl Tappen se bucură d'o sănătate invidiabilă; de șese luni însă n'a închis ochii nici un minut și nu simte de loc trebuința d'a dormi. Astfel, dl Tappen are pe fie-care 24 ore disponibile, ceea ce trebue să-i dea un avantaj nediscutabil asupra oricărui din concurenții sei de afaceri. Dl Tappen pare convins că nu va gustă nici un minut de somn până la sfirșitul vieții sale. Medicii declară ca foarte curios acest cas, dar nu-l pot esplică nici într'un mod.

Palatnri pentru cai și căruțe. În orașele cele mari, ca Londra, Parisul, New-York și altele, unde pământul e foarte căutat și foarte scump, cail și căruțele încep a fi aședate la caturile de sus; la New-York, sînt palate inadins construite pentru magazine și locuințe jos, și pentru cai și căruțe sus. Persónele se urcă la apartamentele lor pe scări comode; animalele prin ascensorii.

Testament cum sînt multe. La Londra a murit o dómna, care a lăsat societății pentru protecțiunea animalelor suma de 9000 livre sterlinge — adeca 225,000 fr. — spre a înființa un spital pentru animale. Bărbatul seu însă nu i-a lăsat decăt pisica favorită, cu ordinul d'a o ucide prin chloroform.

Poșta Redacțiunii.

nant, care ve va responde.

Dlul S. F. M. in S. Vom primi cu plăcere.

Spata. Pentru ce alegeți tot forme așa de mari? N'avem spațiu. Va trece dar timp îndelungat până ce vom puté-o publică.

Dncl S. B. P. Ofertul s'a trâmîs respectivului nostru abo-

a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a
a	a	a	a	a	a	c	c	d	d	d	d	e	
e	e	e	e	e	e	e	f	f	g	g	h		
i	i	i	i	i	i	i	i	i	i	i			
i	i	j	l	l	l	m	m	m	m				
m	m	m	n	n	n	n	n	n					
n	n	n	n	n	n	o	o						
o	o	o	p	p	r	r							
r	r	r	r	r	r								
s	s	s	s	t									
t	t	t	u										
u	u	u											
u	u												
u													

Ghicitură triunghiulară

de

Dragina Mera.

Literele din cvadrate se se ordinez astfel ca să compună 13 cuvinte a căror litere inițiale cetite din sus în jos, și cele din primul șir horisontal din stînga spre drépta, se dee numele unui poet român.

Terminul de deslegare e 30 novembre. Ca totdeuna, și de astădată se va sorti o carte între deslegători.

Deslegarea ghicitei de șac din nr. 42 :

Tóte au finit odată,
Și nu țin necontentit:
Deci durerea-mi încarnată
Va avé și ea finit.
Iérna crudă și amară
Âncă trece dela noi,
Vine dalba primăvêra
Cu surisul seu vioiu.

Bine au deslegat-o dómnele și domnișórele : Rosa Bozanciu, Eufrosina Popescu, Emilia Onciu, Ieoniana Borca, Iuliana Popescu, Mina Pop.

Premiul l'a căștigat dómna Rosa Bozanciu în Cruța.

Călindarul săptămânei.

Điua sept.	st. v.	st. n.	Numele sântilor și sêrbătorile.	Sórele resare	Sórele apune
Duminecă	7 19	33	Muc. în Mel.	7 25	4 4
Luni	8 20	1	Arch. Mich. și G.	7 27	4 3
Marți	9 21	2	M. G. for.	7 28	4 2
Mercuri	10 22	3	...	7 30	4 1
Joi	11 23	4	...	7 31	4 —
Vineri	12 24	5	...	7 33	3 59
Sâmbetă	13 25	6	...	7 34	3 58

Proprietar, redactor respunđător și editor : IOSIF VULCAN.

Cu tipariul lui Eugeniu Hollósy în Oradea-mare. Strada ... nr. 274.